

Sharon Bolton

Bezwinging

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

*Voor mijn moeder, die absoluut niet op die van Clara
lijkt, behalve in de mate waarin er van haar wordt
gehouden; voor mijn vader, die zijn dochters hun dromen
gaf en de moed om ze na te jagen; en voor Vincent,
onze rots.*

*'Look before you leap, for snakes
among sweet flowers do creep.'*

– Spreekwoord

Proloog

De zwartste periode van mijn leven begon vorige week vrijdag, een hartslag voor de zon opkwam.

Ik weet nog dat ik, toen ik van huis ging, dacht dat het een prachtige ochtend zou worden, zacht en nauwelijks ontwaakt, barstensvol fluisterzachte beloften, zoals alleen een dageraad vroeg in de zomer kan zijn. De lucht was nog koel, maar een gloed aan de horizon vormde de voorbode van een brandende hitte. De vogels zongen alsof elke noot hun laatste zou kunnen zijn en zelfs de insecten waren al vroeg tevoorschijn gekomen. Zwaluwen, intens genietend van wat de ochtend te bieden had, maakten overal om me heen duikvluchten, zo dichtbij dat ik met mijn ogen begon te knipperen.

Bij de oprit van Matts huis gekomen rook ik de wilde kamille die erlangs groeide. Zijn favoriete geur. Ik bleef even staan kijken naar het grindpad dat achter de laurierstruiken verdween, terwijl ik schuifelend met mijn voet tegen de planten duwde om de geur te versterken en bedacht dat kamille naar rijpe appels en een vleugje smeulend hout in een herfstbries rook. En ik vroeg me af hoe het zou zijn om de oprit op te lopen, het huis binnen te sluipen en hem te wekken door met een takje over zijn hoofdkussen te wrijven.

Ik liep verder.

Toen ik aan het eind van Carters Lane kwam, zag ik dat de deur van Violets cottage op een kier stond, en dat zou niet het geval moeten zijn, niet op dit tijdstip. Ik kwam dichterbij en bleef op de drempel staan, kijkend naar de afbladderende verf en de donkere hal erachter. Waarschijnlijk stond ze altijd vroeg op, zoals de meeste oude mensen, maar bij het zien van die open deur begon ik toch een beetje nerveus te worden.

De drempel was vochtig. Iemand met natte schoenen aan had hier een paar minuten eerder gestaan. Het hoefde natuurlijk niks te betekenen, het was vermoedelijk toeval, maar ik kon het toenemende gevoel van onrust toch niet onderdrukken. Ik duwde tegen de deur. Hij ging een stukje verder open, tot hij ergens tegenaan botste.

‘Violet?’ riep ik. Geen antwoord. Het stille huis wachtte af wat ik nu zou doen. Ik duwde weer tegen de deur. Hij ging nog een paar centimeter

open, waardoor een vochtig spoor op de vloer zichtbaar werd. Ik perste me door de opening en stapte de hal binnen.

De zak achter de deur was van jute en hij was strak dichtgebonden met een stuk touw. Hij leek op de zandzakken die het milieuagentschap uitdeelt als er een overstroming dreigt, maar ik had niet het idee dat er zand zat in deze zak. Op de eerste plaats was hij niet zwaar genoeg. En hij had ook niet de compacte, regelmatige vorm die een zandzak, en zeker een vochtige, heeft. En deze was niet vochtig, hij was druipnat.

‘Violet,’ riep ik weer. Als Violet me hoorde, liet ze dat niet blijken.

De deur aan het eind van de gang stond open en ik kon zien dat de kamer erachter leeg was. Er was geen spoor te bekennen van Violets hond, Bennie.

Op dat moment ging mijn ongerustheid over in angst. Want een hond, ook al is hij oud en verre van gezond, zou normaal gesproken niet toelaten dat iemand zijn huis binnen kwam zonder op de een of andere manier te reageren. Violet sliep misschien nog wel. Misschien had ze me niet horen roepen. Maar Bennie zeker wel.

Hoewel ik wist dat het wel het allerlaatste was wat ik wilde doen, draaide ik me om en boog me voorover naar de zak. Nat, compact, maar geen zand; absoluut geen zand. Ik haalde het kleine zakmesje tevoorschijn dat ik altijd bij me heb, sneed het touw door en liet de zak openvallen. Toen pakte ik de onderste hoeken beet en kiepte de vochtige, dode inhoud op het versleten linoleum van Violets halletje.

Voor me lag Bennie, die er dood nog kleiner uitzag dan hij levend had gedaan. Ik hoefde hem niet aan te raken om te weten dat hij dood was, maar toch boog ik me voorover en streelde zijn natte, ruige vacht. Er zaten een paar ondiepe wondjes om zijn snuit en nek waar hij zichzelf verwond had, klauwend om zich te bevrijden terwijl hij dieper wegzonk in de vijver of de rivier waar hij in was gegooid. Maar de zak was nog niet leeg. Ik schudde hem even en er viel opnieuw iets uit. Zwaargewond, zijn lijf afgrijselijk toegetakeld en op sommige plaatsen bijna uiteengereten, schokte de slang nog een keer voor hij stil bleef liggen.

Even dacht ik dat ik moest overgeven. Ik zakte op de koude vloer neer, wetend dat ik Violet moest gaan zoeken, maar ik was niet in staat de moed op te brengen. En toen schoot er een bizarre gedachte door mijn hoofd.

Want het leek of er iets ontbrak. Ik moest terugdenken aan de geschiedenislessen op school, toen het oude Rome werd behandeld en we aan de lippen van onze leraar hingen terwijl hij ons verhalen vertelde over de Romeinse rechtspraak, martelingen en executies. Eén executiemethode had bijzonder tot de verbeelding gesproken. De veroordeelde gevangene – die,

zo bedenk ik nu, een afgrijselijke misdaad moest hebben begaan – werd samen met een hond, een slang en nog iets anders in een zak gestopt – een aap of een of ander boerderijdier? En daarna werd hij in de Tiber gegooid. Bijna de hele klas had gelachen. Het was natuurlijk ook al zo lang geleden en die vreemde verzameling dieren had ook wel iets komisch. Zelfs ik zag dat wel in. Maar ik had er nooit eerder over nagedacht hoe het moest zijn om in een zak gebonden te worden met een dier, welk dier dan ook, om daarna in het water gegooid te worden. Waarschijnlijk zou je beginnen te vechten, wanhopig, hysterisch, en overal zouden er tanden zijn en klauwen en water dat in je longen liep. En de pijn zou erger zijn dan...

Ik moest Violet vinden.

Ik liep de hal en de zitkamer door. Een deur aan de andere kant leidde naar de trap. Ik vond een lichtknop en drukte erop. Het was geen lange trap, maar er leek geen eind aan te komen.

Boven waren twee open deuren. Aan de linkerkant een kleine kamer: twee bedden, een toilettafel, een haard en een raam dat uitkeek over bos. Ik haalde diep adem en liep naar rechts.

DEEL I

I

Zes dagen eerder

Hoe het allemaal is begonnen? Ik vermoed op de dag dat ik een pasgeboren baby redde van een giftige slang, hoorde dat mijn moeder was overleden en mijn eerste geest ontmoette. Nu ik erover nadenk zou ik zelfs het exacte tijdstip kunnen noemen. Een paar minuten voor zes op een vrijdagochtend kwam er een einde aan mijn rustige, ordelijke leven.

Zeven minuten voor zes. Ik had hardgelopen. Hijgend, druipend van het zweet pakte ik mijn sleutel en duwde de achterdeur open. Op dat moment begonnen mijn jonge pupillen te krijzen.

Terwijl ik met een handdoek over mijn nek wreef liep ik de keuken door, tilde het deksel van de incubator en keek erin. Het waren er drie, elk nauwelijks een handjevol: hongerige, ontevreden, donzige verenbolletjes. Kuikens van een kerkuil. Twee weken oud en een paar dagen na de geboorte wees geworden toen hun moeder een grote vrachtwagen raakte. Een plaatselijke vogelwachter had de dode uil gezien en wist waar hij het nest kon vinden. Hij had de kuikens naar het ziekenhuis voor wilde dieren gebracht waar ik werk als dierenarts. Ze waren op sterven na dood, koud en hongerig geweest.

En ze waren nog steeds hongerig. Ik haalde een blad uit de koelkast, pakte een pincet en liet een kleine, dode muis in de incubator bengelen. Hij was in een mum verorberd. De kuikens groeiden als kool, maar ik was bang dat ze veel te veel aan me gewend raakten. Het met de hand voeren van wilde vogels is riskant. Hoewel verweesde kuikens zonder menselijk ingrijpen doodgaan, kunnen ze daardoor ook afhankelijk worden van mensen. Over een paar weken hoopte ik ze aan vliegende pleegouders te kunnen overdragen, die ze de nodige vaardigheden bij zouden brengen om te jagen en voor hun eigen eten te zorgen. Tot dat moment moest ik voorzichtig zijn. Het was waarschijnlijk tijd om ze over te brengen naar een gesloten nestkast en voor het voeren een handschoen te gebruiken in de vorm van een kerkuil.

Drie minuten voor zes. Ik was op weg naar boven om te douchen toen de

telefoon ging en ik bereidde me erop voor dat ik opgeroepen werd omdat er weer eens een ree was aangerezen op de A35.

‘Mevrouw Benning? Spreek ik met mevrouw Benning, de dierenarts?’ De stem van een jonge vrouw. Een heel erg bange jonge vrouw.

‘Ja, daar spreekt u mee,’ antwoordde ik, me afvragend of ik nog wel aan douchen zou toekomen.

‘Met Lynsey Huston. Ik woon een eindje verderop bij u in de straat. Op nummer 2. Er ligt een slang in de wieg bij mijn baby. Ik weet niet wat ik moet doen. O, mijn god, ik weet niet wat ik moet doen.’ Haar stem steeg met elk woord, ze leek op het randje van hysterisch te zijn.

‘Weet u het zeker?’ Een stomme vraag, ik weet het, maar zeg nou zelf, je ziet niet dagelijks een slang in een wieg.

‘Natuurlijk weet ik het zeker. Ik zie hem liggen. Wat moet ik in hemelsnaam doen?’

Ze maakte te veel lawaai.

‘Blijf rustig en maak geen onverwachte bewegingen.’ Ik, daarentegen, bewoog me razendsnel. Ik rende het huis uit, graaide onderweg mijn auto-sleutels mee, klikte de kofferbak open en stak mijn hand erin. ‘Denkt u dat hij haar gebeten heeft?’ Tot mijn eigen verbazing herinnerde ik me dat de baby een meisje was. Ik had een paar weken geleden roze ballonnen aan het huis gezien.

‘Ik weet het niet. Het lijkt of ze slaapt. O, mijn god, stel dat ze niet slaapt?’

‘Is haar kleur normaal? Kunt u haar zien ademen?’ Ik greep een paar dingen uit de kofferbak en rende de heuvel op. Ik kon het huis van de Hustons zien: een leuke, witgeschilderde cottage aan het einde van de straat. Het gezin was nieuw in het dorp, ze woonden er nog maar een paar weken, maar ik dacht dat ik me de moeder voor de geest kon halen: ongeveer van mijn leeftijd, tamelijk lang, en schouderlang blond haar. We hadden nog nooit met elkaar gesproken.

‘Ja, ik denk het wel. Ja, ze is roze. Kunt u komen? Zeg alstublieft dat u komt.’

‘Ik ben er bijna. Het is belangrijk dat u de slang niet bang maakt. Doe niets waarvan hij zou kunnen schrikken.’ Ik duwde het hek open en rende het pad naar de voordeur op. Hij zat dicht. Ik rende achterom. De telefoon in mijn hand was te ver van het basisstation en begon te piepen. Ik schakelde hem uit en duwde de achterdeur open.

Ik stond in een lichte, moderne keuken. Voor een huis met een pasgeboren baby leek hij opvallend netjes en schoon. Ik legde de telefoon op de tafel en liep de hal door in de richting van de stem die ik boven kon horen ra-

telen. Terwijl ik naar de trap liep zag ik vochtplekken en moddersporen op de verder vlekkeloze tegelvloer. Een bekend geluid trok mijn aandacht. Toen ik naar rechts keek, zag ik een incubator met pasgeboren kuikens in een kleine bijkeuken. Het gezin hield kippen.

‘Ik ben binnen,’ riep ik zachtjes. Boven aan de trap gekomen zag ik een bang, wit gezicht om een deur aan het eind van de gang kijken. De vrouw wenkte me en ik liep naar haar toe. Ze stapte achteruit en liet me de kamer binnen.

Het was een kleine, roze en crèmekleurige slaapkamer onder de hanenbalken. De steunbalken staken donker af tegen het lichte pleisterwerk van de muren. Voor het kleine, laaggelegen raam hingen roze gordijnen, bedrukt met elfjes en paddenstoelen. Overal waar ik keek stonden knuffeldieren, voornamelijk roze. Tegen de langste muur stond een wieg als van een prinsessenbaby uit een sprookje: een en al crème kant en roze ruches. Ik liep eropaf, nog steeds de hoop koesterend die in me was opgekomen toen ik de telefoon opnam, dat de slang een speelgoedexemplaar zou zijn, een grap die een ouder kind uithaalde met de moeder.

De baby, piepklein en perfect, lag zachtjes te ademen in een wit rompertje geborduurd met roze konijntjes. Haar mondje stond iets open, ik kon de zuigblaren op haar bovenlipje, lange, donkere wimpers en de vage sporen van melkuitslag op haar wangetjes zien. Haar vuistjes waren samengebald en ze had haar armpjes boven haar hoofd geheven in de klassieke slaaphouding van een pasgeboren baby. Alles zag er prima uit. Behalve dan dat ze haar bed deelde met een giftige slang die aan zou vallen op het moment dat ze zich bewoog.

2

Verbazingwekkend genoeg, gezien de herrie die de moeder maakte, leek de slang ook te slapen. Hij lag, half opgerold, half gestrekt, over de borst van de baby, genietend van de warmte van het kleine lijfje, terwijl hij zijn eigen lichaamstemperatuur langzaam liet stijgen om hem aan te passen aan de hare. Hij was ongeveer veertig centimeter lang en had naar mijn idee op het dikste punt een omtrek van zo'n acht centimeter. Geen jonge slang.

Door mijn komst was de moeder rustiger geworden, maar ze zag er nog steeds uit alsof ze elk moment kon instorten.

'Ik dacht dat het waarschijnlijk een ringslang was,' fluisterde ze luid, 'maar ik wist het niet zeker. Die kunnen donkergrijs zijn, hè?'

Ik trok de dikke leren handschoenen aan die tot boven mijn ellebogen reiken en die bedoeld zijn om mijn armen te beschermen tegen de beten van grotere zoogdieren, zoals dassen en vossen. Ik had ze nog niet eerder gebruikt om een slang mee te pakken.

'Het is geen ringslang. Ik wil dat u blijft staan waar u staat en dat u zich rustig houdt. Maak geen onverwachte bewegingen of geluiden.'

'O, god, het is toch geen adder? Die man, vorige week, die in de hoofdstraat woont, die is gebeten door een adder. Ze zeggen dat hij heel erg ziek is.'

Ik kwam dichterbij. Ik had niet gehoord dat er iemand was gebeten, maar het nieuws verontrustte me niet bepaald. 'Het komt wel goed met hem,' begon ik. 'Een adderbeet is...' Ik zweeg. Ik had op het punt gestaan om te zeggen dat een gezonde volwassene niet dood zou gaan van een adderbeet, wat onder de omstandigheden bijzonder tactloos zou zijn geweest. De laatste persoon die in Groot-Brittannië aan een adderbeet was gestorven, was een vijfjarig kind geweest. Een pasgeboren baby die werd gebeten door een volwassen adder zou het ziekenhuis vermoedelijk niet levend halen.

'Stil nu, alstublieft.'

'Wat moet ik doen? Moet ik een ambulance bellen?'

Ze kon niet stil zijn. Ik moest haar de kamer uit zien te krijgen.

'Ja, maar doe het beneden, doe het zachtjes. Leg hun de situatie uit en zeg

dat uw baby misschien direct medische hulp nodig heeft. Ze moeten voorbereid zijn op het reanimeren van een baby.’

Met tegenzin verliet ze de kamer en ik stapte naar voren. Mijn benen hadden moeite met wat ik van ze vroeg en mijn handen in de dikke handschoenen trilden. Het was volgens mij al heel lang geleden dat ik bang was geweest voor een dier. Ik had in tijgerkooien gestaan en ik had de teennagels van olifanten gevijld. Ik had dassen verdoofd die dol waren van de pijn en een buffel geholpen om te bevallen. Ik had vaak opwinding en blijdschap gevoeld. Ik was regelmatig zenuwachtig geweest, maar ik had maar zelden angst gevoeld.

Ik was echter heel bang voor het onschuldige hoopje mens vlak voor me, met haar veilige babydromen over melk en knuffels. Omdat het roofdier op haar buik, dat haar warmte opzoog als een parasiet, een ongelooflijke, dodelijke kracht had. Slangengif is een complexe substantie, gemaakt om de prooi te verlammen en te doden en daarna te helpen verteren. Als dit kleine schepseltje werd gebeten, dan zouden de antistollingsstoffen in het gif van de adder binnen een paar minuten de stolling van haar bloed tegengaan, waardoor ze zou blijven bloeden uit de wond. Ze zou intense pijn voelen en alleen al de schok daarvan zou dodelijk kunnen zijn voor haar. Na een tijdje zouden de proteolytische enzymen beginnen aan de afbraak van haar lichaamsweefsels, waarna ze inwendige bloedingen zou krijgen. Uiteindelijk zou haar vlees opzwellen en haar huid zou blauw, paars en zelfs zwart verkleuren.

En dat allemaal na slechts één beet. Slechts één bliksemsnelle aanval en haar korte bestaan zou voorbij zijn. En zelfs als ze het overleefde, zou ze ernstig gewond zijn.

Nou, maar niet als het aan mij lag.

Ik haalde diep adem om tot rust te komen. De slang sliep nog, maar de baby – o nee, nee, nee – werd langzaam wakker. Ze murmelde, strekte zich uit, wriemelde. Als ze leek op mijn nichtjes toen die nog baby’s waren, zou ze op het moment dat ze wakker werd beseffen dat ze honger had. Ze zou haar mond openen en om haar moeder schreeuwen. Met haar benen trappen en met haar armen zwaaien. De adder zou in paniek raken. Hij zou zich verdedigen. De tijd was om. En zelfs toen bewoog ik me niet. Ik had nog nooit een wilde Britse slang aangeraakt. Ik wist zelfs niet of ik weleens eerder een adder had gezien, maar ongetwijfeld zag ik er nu een voor me. Ringslangen zijn lang en slank, met ovaal gevormde koppen. Deze slang was korter, dikker, met het opvallende zigzagpatroon over zijn donkergrijze huid en de V op zijn voorhoofd.

De baby liet een klaaglijk geluidje horen; de slang werd wakker.

Hij tilde zijn kop op en keek om zich heen terwijl zijn tong zijn bek in en uit schoot, een dreiging bespeurend maar niet wetend van welke kant die zou komen. Plotseling klonk er in de gang geluid. Lynsey was terug. Ik stak mijn hand uit naar de slang. Hij draaide zich razendsnel om, viel naar me uit en we grepen elkaar beet.

Terwijl de adder zijn giftanden in het leer van mijn handschoen sloeg, greep ik hem met mijn andere hand vlak achter de kop beet, tilde hem op en trok hem uit de wieg.

Lynsey slaakte een kreet en rende, volgens mij sneller dan de aanval van de adder was geweest, naar haar baby's wieg. Ze greep het kind en begon onzinnige troetelwoordjes te mompelen terwijl ik het deksel van de plastic bak die ik uit mijn auto had meegenomen openschopte en de slang erin liet vallen. Het kost enige overredingskracht om hem ertoe te bewegen mijn handschoen los te laten, maar een zacht kneepje achter de kop hielp. Ik deed de bak dicht, sloot hem af en trok mijn handschoenen uit. In mijn rechterpols stonden twee piepkleine afdrukken waar de slang me beet had gehad, maar de huid was niet kapot. Ik draaide me weer om naar Lynsey en haar dochter. De tranen stroomden over het gezicht van de moeder.

'We moeten haar uitkleden,' zei ik. 'Ik weet zeker dat alles in orde is met haar, maar we moeten het controleren.'

Ik duwde hen beiden naar de commode en toen Lynsey niet in staat leek te zijn iets te doen, nam ik de baby voorzichtig van haar over en legde haar neer. Ik trok haar het rompertje, haar hemdje en luier uit, terwijl ik de zachtheid van de parelmoerachtige huid nauwelijks kon bevatten.

Woedend dat haar normale programma van knuffels en alle melk die ze maar op kon werd uitgesteld, schoten de armen en benen van de baby alle kanten op en haar gezicht liep paars aan terwijl ze krijste om haar ontbijt. Ik greep haar polsen en strekte haar armen uit; daarna deed ik hetzelfde met haar benen. Ik draaide haar om en controleerde haar rug, haar mollige billetjes, haar nekje. Alles was perfect.

Ik tilde haar op en gaf haar met tegenzin (heel verrassend, want ik ben nooit dol op baby's geweest) terug aan haar moeder. Lynsey greep haar alsof ze een ontbrekend deel van haar eigen lichaam was en rukte haar blouse open. Na een paar minuten, waarin Lynsey niet in staat leek te zijn te praten en ik niks te zeggen had, hoorde ik voetstappen beneden en een mannenstem. Mezelf vermannend (het ontmoeten van vreemden is de eerste keer altijd een opgave) pakte ik de bak met de slang en liep naar beneden naar de mensen van de ambulance. Zorgvuldig oogcontact vermijdend legde ik uit wat er was gebeurd, greep mijn telefoon en riep een afscheidsgroet naar Lynsey en haar dochter.

Pas toen ik naar huis liep, bedacht ik dat ik niet had gevraagd hoe de baby heette en dat ik nu waarschijnlijk nooit meer de kans zou krijgen. Parel, ik besloot haar zo te noemen, omdat ze een huid had als een zachte roze parel.

De uilskuikens, altijd hoopvol, lieten zich weer horen toen ik de voordeur opende. Ze maakten minder lawaai dan mijn telefoon en mijn mobieltje samen, maar het verschil was marginaal. Ik keek naar de telefoon die ik nog in mijn hand hield. Werk. Toen naar mijn mobieltje op de keukentafel. Eveneens werk. Het was kiezen of delen.

‘Clara, we hebben dassen.’ Het was Harriët, mijn assistente en receptioniste. ‘Zwaargewond. Ze komen nu binnen. Hoe snel kun je hier zijn?’

‘Dassen? Meervoud?’

‘Drie. Ze leven nog maar nauwelijks. Vanochtend gevonden in een opslagloods net buiten Lyme. Ze zijn ernstig mishandeld.’

Ik zuchtte en keek op de klok. Twintig minuten over zeven en ik was al geconfronteerd met een giftige slang en had al met drie mensen meer gesproken dan normaal tijdens een hele ochtend. En nu moest ik me bezighouden met een bijzonder akelig gevolg van de dassenjacht.

Na ongeveer twee kilometer op de A35 sloeg ik af. Er is daar een heidegebied, een natuurlijke habitat van de adder. Ik liep zo’n honderd meter van de weg en liet de slang uit de bak. Hij was binnen een paar seconden verdwenen en ik bande hem uit mijn gedachten.

3

Een van de dassen was een drachtig wijfje, dat vijftien minuten nadat ze in het ziekenhuis was aangekomen beviel. Een paar seconden later was ze dood. De drie piepkleine jongen, nauwelijks groter dan een muis, werden snel naar de intensive care gebracht.

Van de twee andere volwassen dieren was een jong mannetje er het slechtst aan toe. Hij had ernstige rijtwonden over zijn buik, beetwonden over zijn beide graafklauwen, zijn halve snuit was weg en ik vond dat een van zijn voorpoten er ook niet best uitzag.

‘Rotzakken,’ zei Craig, de hoofdverpleger, naast me. Ik sprak hem niet tegen.

Het jagen op dassen is sinds 1835 verboden in Groot-Brittannië, maar het gebeurt nog steeds. Het is een van onze wreedste en bloederigste illegale sporten, en om de een of andere onbegrijpelijke reden is er de afgelopen jaren in het zuidwesten zelfs sprake van een soort opleving. De regels zijn tamelijk eenvoudig: je neemt een gezonde, volwassen das, die van tevoren opzettelijk wordt verwond om hem af te zwakken, en je zet hem in een afgesloten ruimte met een paar honden. Dan worden er weddenschappen afgesloten over hoe lang de das het zal uithouden.

Vroeger vonden de gevechten over het algemeen plaats in de burchten, de ondergrondse holen van de das, maar tegenwoordig worden de dieren meestal door terriërs uit hun burcht verjaagd en in het geheim naar speciaal gegraven kuilen gebracht. Het open veld is een populaire locatie, vooral in de buurt van oude boerschuren, die een schuilgelegenheid bieden, maar ook dicht bij steden is bewijs gevonden van dassenjacht, op industrieterreinen of in verlaten opslagloodsen.

Mocht een das ooit winnen, dan wordt hij doodgeslagen. Het was heel ongebruikelijk om drie nog levende dieren te vinden en ik vermoedde dat het gevecht was onderbroken en dat de daders gedwongen waren geweest om te vluchten.

Onze das zat al in een sterke, fijnmazige stalen kooi, zodat ik me geen zorgen hoefde te maken tijdens de behandeling. Dassen zijn ongelooflijk sterk, volslagen onvoorspelbaar en vaak agressief. Ze hebben ook buitengewoon sterke kaken. Je wilt beslist niet door een das gebeten worden. In

het daaropvolgende uur zou ik proberen hem te stabiliseren, de ergste verwondingen te behandelen en hem vol te pompen met pijnstillers. Daarna was het aan hem.

Craig liet de bovenkant van de kooi zakken tot de das zich niet meer kon bewegen en ik een combinatie van medetomidine, ketamine en butorfanol in de spier van zijn achterpoot kon injecteren. Het was een tamelijk effectief mengsel van anesthetica en pijnstillers, maar de narcose zou tijdens de procedure aangevuld moeten worden door middel van inhalatie. Dat was Craigs taak. Toen ik dacht dat het veilig was, opende ik de kooi en tilden Craig en ik de das op de operatietafel.

Hij had heel veel bloed verloren. Het duurde even voor ik een ader had gevonden, maar daarna kon ik snel een infuus aanleggen. Ik gaf hem een injectie met methylprednisolon om zijn shock te behandelen en één met amoxicilline om infectie tegen te gaan.

‘Enige kans dat de bende opgepakt zal worden?’ vroeg ik, terwijl ik de wonden om zijn snuit schoon begon te maken en tot mijn opluchting zag dat de schade aan de spieren niet zo ernstig was. Een deel van de vacht hing los en ik zou proberen hem weer vast te hechten.

‘Niet echt,’ zei Craig met een gedempte stem door het masker dat hij droeg. Runder-tbc komt veel voor in het zuidwesten. Niet alle dassen zijn geïnfecteerd, maar als we ze behandelen gaan we ervan uit dat de kans bestaat. ‘Ze hebben het kenteken van een vrachtwagen en ze hebben het kunnen natrekken tot Exeter, maar hun voertuigen zijn toch bijna altijd gestolen, of niet?’

Ik knikte. Dit waren georganiseerde bendes. Ze verdienden heel veel geld met hun illegale bijeenkomsten. Ze wisten hoe ze zichzelf moesten beschermen.

De rijtwonden over de buik waren niet zo ernstig als ik had gevreesd, maar laat in de lente kunnen vliegen op een open wond een probleem zijn. Ik maakte alles schoon met een desinfecterend en een insectendodend middel, om daarna de wonden snel te hechten.

‘De politie vond ter plekke een dode hond,’ zei Craig. ‘Een Staffordshire terriër. Het huisdier van een of ander arm kind.’

Ik had die trilling in Craigs stem al eerder gehoord. Hij was opgewassen tegen het ziekste, ernstigst gewonde dier, maar opzettelijke wreedheid kon hij heel slecht aan. ‘Hoe doe je dat, Clara? Hoe kun je zo kalm blijven?’ had hij me ooit gevraagd terwijl de tranen hem over de wangen liepen toen we een jong reekalf lieten inslapen waarvan de ogen door een groepje tieners waren uitgestoken. Hij en de andere medewerkers vonden me koud. Maar hoe kon ik hun uitleggen dat menselijke wreedheid nooit een

verrassing voor me was? Ik had er, zolang ik me kon herinneren, elke dag mee te maken gehad.

De deur ging open en Harriët verscheen. Ik zag de blik in haar ogen en zette me schrap om te horen dat de andere das dood was.

‘Clara, je moet even aan de telefoon komen,’ zei ze, aarzelend in de deur-opening.

Ik schudde mijn hoofd en hield mijn in handschoenen gestoken handen, bedekt met bloed en haar, omhoog. ‘Ik ben over een uur klaar,’ zei ik, en ik keerde me weer naar mijn patiënt.

‘Clara, het is je vader. Je moet hem echt aannemen.’

Ik keek weer naar haar en besepte wat haar natte ogen en bange blik werkelijk betekenden. Geen das dus. Het was niet de das die dood was.

Ik maakte mijn masker los, trok een handschoen uit en drukte de hoorn tegen mijn oor. Ik luisterde naar wat mijn vader te zeggen had en zei dat ik hem later zou bellen. Hij praatte nog toen ik op het knopje drukte dat de verbinding verbrak en de telefoon teruggaf aan Harriët.

‘Ik ben er vrij zeker van dat de humerus van de rechtersvoerpoot is gebroken,’ zei ik. ‘Als hij de nacht doorkomt, zal ik er morgen naar kijken. Een intramedullaire pen kan misschien uitkomst bieden.’

Harriët was nog steeds in de kamer, ogenschijnlijk de telefoon schoonvegend met een desinfecterend middel. Vanuit mijn ooghoek zag ik dat ze Craig een blik toewierp.

‘Alles oké?’ vroeg hij. Ik knikte langzaam en ging verder met hechten. Ik dwong mezelf me te concentreren, wetend dat Harriët geluidloos tegen Craig sprak en dat hij zijn best deed om haar lippen te lezen. Hij keek niet langer naar de kop van de das en er is heel wat voor nodig om zijn concentratie te verstoren. Ik keek op.

‘Ik geloof dat hij wakker wordt,’ zei ik. Craig keek naar beneden en richtte zijn aandacht weer op zijn taak.

‘Clara, je moet gaan. Je moet nu bij je familie zijn,’ probeerde Harriët.

‘Als ik klaar ben,’ zei ik zonder op te kijken. ‘Kun je ervoor zorgen dat er bloedmonsters naar het instituut voor Milieuzaken worden gestuurd? En hoe gaat het met de jongen?’

Ze haalde haar schouders op, wierp nog een laatste blik in Craigs richting en verliet de kamer.

Bij het ophalen van de andere das kwam ik langs de broedkamer. De drie verweesde jongen lagen dicht tegen elkaar in een incubator. Ze hadden wat melk gedronken – een speciale versie van flesvoeding die we gebruiken voor pasgeboren zoogdieren, en maakten het naar omstandigheden

goed. Ze zochten hijgend en piepend warmte bij elkaar. Klein, bang,
moederloos.

Een beetje zoals ik.

4

De Kleine Franciscanenorde, waar ik nu bijna vijf jaar werk, werd aan het eind van de negentiende eeuw opgericht door katholieke monniken voor de behandeling van zieke en gewonde wilde dieren. Tegenwoordig worden we door een liefdadigheidsfonds in stand gehouden. We krijgen donaties vanuit de hele wereld, honderden mensen zijn onze ‘vriend’, met als tegenprestatie een jaarlijks abonnement, en het bezoekerscentrum wordt elk jaar door duizenden mensen bezocht. We behandelen elke Britse wilde diersoort: zoogdieren, reptielen, vogels, amfibieën, hoe klein of hoe ernstig gewond ook. Alleen als een dier zo veel pijn heeft dat behandelen slechts verlenging van zijn lijden betekent, laten we het inslapen. Sommige mensen vinden dat we belachelijk sentimenteel zijn, dat we charitatieve goodwill verspillen die een betere zaak waardig zou kunnen zijn. Ik persoonlijk denk dat mensen vrij moeten zijn om te kiezen waar ze hun giften aan willen doneren en dat alle levens, ook heel kleine, nauwelijks zichtbare en korte, van waarde zijn en een doel hebben.

De derde das was niet zo ernstig gewond. Het kostte me iets meer dan een uur om te doen wat ik kon, waarna ik hem weg liet brengen om te rusten en geobserveerd te worden. Toen we klaar waren stond Harriët weer op me te wachten en ik zette me schrap om haar moederlijke bezorgdheid te ondergaan. Ze zou ervoor zorgen dat ik pauze nam, ze zou me hete, zoete koffie serveren, me dwingen te praten zodat ik, met een beetje mazzel, in zou storten en op haar schouder zou uithuilen. Harriët kende me al vijf jaar. Je zou denken dat ze inmiddels beter moest weten.

Ik liep in de richting van de broedkamer en Harriët moest bijna op een holletje achter me aan om me bij te houden.

‘Clara, er zit iemand op je te wachten bij de receptie. Een van de artsen van het Dorset County. Hij zit er al bijna een uur. Ik heb hem verteld dat je het druk had en dat het eigenlijk niet zo’n goed moment was, maar hij zei dat het belangrijk was. Iets over een slang.’

Ik bleef abrupt staan in de gang, zodat Harriët tegen me aan botste. De baby die ik die ochtend had gered was naar het Dorset County-ziekenhuis gebracht voor onderzoek. Als de dokter me dringend wilde spreken, als hij

zelfs hier was, dan had de adder haar dus toch gebeten. Hoe had ik dat over het hoofd kunnen zien? Ik draaide me om en was binnen een paar seconden bij de receptie. Een jonge man in spijkerbroek en trui sprong op toen hij me zag. Een grote schoudertas stond naast zijn stoel. Hij kwam met lange passen en met uitgestoken hand op me af, klaar om de mijne te grijpen. We hadden elkaar nooit eerder ontmoet, maar hij leek er niet aan te twijfelen dat ik de vrouw was die hij zocht. Iemand had hem gewaarschuwd hoe ik eruit zou zien.

‘Mevrouw Benning? Dank u dat u me wilt ontvangen. Ik ben Harry Richards. Ik ben trauma-arts in het Dorset. Ik zou u heel graag advies willen vragen over iets.’

‘Gaat het over de baby?’ Ik kon me de naam van het gezin niet herinneren. ‘De baby die vanochtend is opgenomen?’

‘Nee.’ Hij keek verbaasd. ‘Welke baby? Ik ben hier vanwege John Allington.’

‘O,’ zei ik. Ik kende geen John Allington. Achter ons deed Harriët of ze bezig was met een stapel papieren.

‘Het spijt me het u te moeten vertellen,’ ging dokter Richards verder, ‘maar meneer Allington is vanochtend helaas overleden.’

‘O, ik begrijp het.’ Ik snapte het nog steeds niet.

‘Het spijt me. Ik hoop niet dat het een goede vriend van u was.’

‘Nee,’ zei ik, me afvragend hoe lang dit nog door zou gaan. Omdat zijn komst niets met de baby te maken had, had ik geen belangstelling meer.

‘Sally Johnson stelde voor dat ik contact met u zou opnemen. Ze zei dat u veel van slangen wist.’

Zo was het wel genoeg. ‘Het spijt me, maar ik denk dat er een misverstand is. Ik ken deze mensen niet en ik moet nu echt...’

‘U bent Clara Benning, de dierenarts hier?’ Hij klonk geërgerd, dus dat waren er nu twee.

‘Ja, en het is hier vanochtend heel druk...’

‘Sally Johnson is een van de wijkverpleegkundigen die verbonden zijn aan het ziekenhuis. Ze heeft me verteld dat u bij haar in het dorp woont. Hetzelfde dorp waar meneer Allington vandaan kwam. Ze zei dat ze naast u woonde.’

Oké, tijd om drastisch in te binden. Natuurlijk, mijn buurvrouw was wijkverpleegkundige, ik zag haar regelmatig lopen in haar uniform. Ik geloof zelfs dat ik wist dat ze Sally heette. Toen ik er pas woonde was ze een paar keer langsgekomen, zich niets aantrekkend van mijn steeds koeler wordende ontvangst. Nu deed ik gewoon de deur niet meer open.

Achter dokter Richards had Harriët alle schijn opgegeven dat ze aan het

werk was. Een deur ging open en een vrouw en een kleuter kwamen binnen. Het jongetje droeg een schoenendoos. ‘Vogeltje,’ verklaarde hij, en hij liep naar de balie. Weer een gewonde.

‘Ach, neem me niet kwalijk,’ zei ik tegen dokter Richards. ‘Natuurlijk, dat is ook zo. Soms heb je van die ochtenden. Hoor eens, ik moet nu de ronde doen langs de buitenhokken. Waarom loopt u niet met me mee? We kunnen onderweg praten.’

Richards knikte, draaide zich om om zijn tas te pakken en volgde me door de deur van de receptie de souvenirwinkel in.

‘Weet u wat er met meneer Allington is gebeurd?’ vroeg hij terwijl we naar Holly achter de toonbank knikten en naar buiten liepen.

Ik antwoordde niet direct. Toen wist ik het weer. Lynsey had gezegd dat iemand die in de hoofdstraat woonde was gebeten door een adder. Dat moest John Allington geweest zijn. En hij was dood?

‘Hij was gebeten, of niet?’ zei ik. ‘Door een adder.’

‘Vijf dagen geleden. Ik moet absoluut met iemand praten die meer weet over slangenbeten en het effect ervan.’

We waren in het deel van het ziekenhuis waar we achter een heel lage omheining stekelvarkens, wilde konijnen en eenden onderbrengen. De plek is populair bij kinderen en we passeerden een paar peuters met hun ouders die in de kleine hokken tuurden.

‘U hebt vast al wel met het vergiftigingscentrum gesproken?’ vroeg ik.

Een arts moet direct bellen met het Britse Nationale Vergiftigingen Informatiecentrum als hij te maken krijgt met een geval van vergiftiging. Ze hebben een aantal regionale centra en geven zeer goede adviezen via de telefoon en via hun website.

‘Natuurlijk. Ik heb contact opgenomen zodra hij werd binnengebracht en ze hebben me begeleid bij de behandeling. Maar niemand daar is een expert op het gebied van slangenbeten. Het advies dat ze me kunnen geven is heel algemeen. Er is weinig behoefte aan een dergelijke specialisatie in Groot-Brittannië.’

‘Ik begrijp het.’ Hij had natuurlijk gelijk. Het laatst bekende geval van een slangenbeet in Groot-Brittannië met fatale afloop, het vijf jaar oude kind, was van dertig jaar geleden. Sindsdien zijn vermoedelijk nog geen twintig patiënten na een slangenbeet opgenomen in een ziekenhuis.

‘Dus de vraag is: kunt u me helpen?’ zei dokter Richards.

‘Nou,’ zei ik, tijd rekkend. Ik wist niet zeker of ik kon helpen. Ik wist zelfs niet zeker of ik dat wel wilde. ‘Tijdens mijn tweede jaar op de universiteit heb ik een keuzevak gedaan over exotische en wilde dieren,’ zei ik uiteindelijk. ‘Ik heb tijdens mijn zomerstage gewerkt in de dierentuinen van

Chester en Bristol en heb daar om de een of andere reden veel tijd doorgebracht bij de reptielen.’

Ik onderbrak mezelf om een paar woorden te wisselen met de verzorger van de kleine dieren. Hij vertelde me dat het goed ging met alle patiënten en de dokter en ik liepen een bruggetje over en kwamen bij het meer.

‘Na mijn laatste jaar heb ik een paar maanden als assistent-dierenarts in Chester gewerkt en daarna heb ik een jaar in Australië doorgebracht om te helpen bij een onderzoeksproject naar reptielen,’ zei ik toen ik merkte dat dokter Richards wachtte op wat ik verder nog zou zeggen. ‘Ook ben ik af en toe vrijwilliger bij het heruitzetten van reptielen in Bristol. Maar nu werk ik al vijf jaar hier. We zien niet veel reptielen, ben ik bang.’

We bleven staan om naar de watervogels op het meer te kijken. Het was drukker dan normaal, maar in de lente komen er vaak volkomen gezonde dieren even langs voor een kort bezoek. Dokter Richards keek naar een waterhoentje dat in het riet rondspatte.

‘Ik moet bekennen, juffrouw Benning,’ zei hij, nadat ik mijn reptielenresumé had beëindigd, ‘dat niemand van het ziekenhuis weet dat ik hier ben.’

Ik zei niets. Het waterhoentje klom uit het water en schudde zijn veren.

‘Je weet vast wel dat het heel ongewoon is dat een gezonde volwassene, zelfs iemand van meneer Allingtons leeftijd, overlijdt na een adderbeet,’ zei dokter Richards. ‘Zodra hij was opgenomen hebben we bloedmonsters naar het biochemisch lab gestuurd. We hadden de slang die hem kennelijk gebeten had, maar desalniettemin moesten we precies weten waar we mee te maken hadden. We hebben de resultaten een paar dagen geleden gekregen.’

‘En?’

‘Er zat addergif in zijn bloed, zonder enige twijfel.’

‘U zei dat de slang was gevonden,’ zei ik, terwijl ik me afvroeg waar dit allemaal toe zou leiden. ‘Is het zeker dat het een adder was?’

Richards greep in zijn schoudertas en trok er een luchtdicht afgesloten zak van doorzichtig plastic uit. Er zat een kleine slang in die volgens mij al een paar dagen dood was. ‘Hij lag in de tuin vlak naast meneer Allington toen zijn tuinman hem vond,’ zei Richards. ‘Hij was erin geslaagd hem te doden voor hij het bewustzijn verloor.’

Ik nam de zak van de dokter aan en hield hem omhoog om de inhoud beter te kunnen bekijken. ‘Werd hij buiten bewustzijn binnengebracht?’ herhaalde ik.

‘Ja, maar dat was het gevolg van zijn hoofdwond. We denken dat hij gevallen is en zijn hoofd heeft gestoten, misschien toen hij zich slecht begon te voelen. En als klap op de vuurpijl viel hij in zijn vijver, die volgens zeggen

tamelijk diep is. Gelukkig bleef zijn hoofd boven water. Hoewel, als je bedenkt hoe het verder afliep...'

'Ja, zeg dat wel,' mompelde ik terwijl ik de zak teruggaf en me afvroeg of ik dokter Richards twijfels over de dood van zijn patiënt begon te delen.

'Is hij nog bij bewustzijn gekomen?'

'Ja. Maar dat heeft niet veel geholpen. Hij kon zich helemaal niets meer herinneren en was aan het eind nauwelijks nog aanspreekbaar. Hij moest heel erg veel braken, werd kortademig, verloor de controle over zijn ledematen en kreeg zeer hoge koorts.'

'Addergif is in de lente krachtiger,' zei ik. 'Als ze net uit hun winterslaap komen. Was er nog sprake van andere gezondheidsklachten? Hartproblemen? Een longaandoening?'

'Niets. Hij was negenezestig, maar heel goed gezond voor een man van zijn leeftijd.'

'Mensen die allergisch zijn voor wespen- en bijensteken kunnen soms sterk reageren op addergif. Kan dat het probleem zijn geweest?'

'Dat heeft het vergiftigingencentrum ook gesuggereerd. Maar geen van de symptomen wees op een allergische reactie. Alleen maar op een ernstige vergiftiging.'

'Mag ik vragen hoe u hem hebt behandeld?' vroeg ik. Ondanks mezelf was mijn belangstelling gewekt.

'Toen hij binnenkwam hebben we eerst de plaats van de beet gereinigd en hem een antitetanusinjectie gegeven. Daarna heb ik het vergiftigingencentrum gebeld. Ze zeiden dat we hem goed in de gaten moesten houden en zijn pols, bloeddruk en ademhaling om de vijftien minuten moesten controleren. We waren op dat moment nog niet erg bezorgd.'

'Maar hij verslechterde?'

'Heel snel. Er ontstond veel zwelling, en niet alleen rond de plek van de beet. Hij had ontzettend veel pijn en daarom heb ik hem analgetica gegeven. En ook anti-emetica, om het braken te stoppen. We hebben hem een colloïdeninfuus, antihistaminica en adrenaline gegeven.'

'En een antiserum?'

'Het vergiftigingencentrum heeft iets laten brengen. Een antiserum voor Europese adders. Het leek in eerste instantie een verbetering teweeg te brengen, maar de volgende dag zakte zijn bloeddruk en begonnen we cardiale aritmie te zien. Op de derde dag kreeg hij ataques. Op de vierde dag acute pancreatitis en nierfalen. De laatste tien uur lag hij in coma.'

Ik gaf dokter Richards het moment stilte dat de situatie leek te vereisen.

'Dat is afschuwelijk allemaal. Het spijt me,' zei ik na een tijdje. 'Maar waar hebt u mij voor nodig?'

Ik zat achter mijn bureau in het lab te staren naar de papieren die Harry Richards had achtergelaten. Een chemische analyse van het bloed van een dode man. Om de paar seconden keek ik op en controleerde de informatie op het computerscherm voor me. Op mijn bureau lagen een paar van mijn oude collegeboeken. Ik keek opnieuw naar de resultaten van de bloedtest. Ze zouden me niets meer kunnen vertellen dan ik al wist. Ik pakte de telefoon.

‘Met Clara Benning,’ zei ik toen ik Harry Richards aan de lijn had. ‘De slang is zonder enige twijfel een *Vipera berus*. Met andere woorden: een gewone Britse adder. En ik ben het zonder meer eens met de bevindingen van uw lab. Het gif is ook van een adder.’

‘Juist.’ Hij wachtte even, beseffend dat ik meer te zeggen had. ‘Is er nog iets anders?’

‘Er is maar één slang gevonden? Is het mogelijk dat er meer waren?’

Even bleef het stil. ‘Dit is de eerste keer dat ik iets over andere slangen hoor. Ik neem aan dat het mogelijk is dat er meer waren, maar...’ Hij zweeg.

‘Hoeveel beetwonden hebt u gezien toen u hem onderzocht?’

Hij dacht weer na. Ik hoorde papiergeritsel.

‘Maar één. Twee gaatjes waar de giftanden door de huid waren gedrongen. Ik kijk nu naar foto’s. Ik kan ze u laten zien. Maar wat hebt u dan gevonden?’

‘Dat weet ik nog niet zeker,’ zei ik. ‘Kan ik deze resultaten en de slang nog een paar dagen houden? Ik wil nog even iets aan iemand anders vragen.’

‘Wat moet ik tegen de lijkschouwer zeggen?’

‘Zeg hem dat er nog testen worden uitgevoerd. Ik bel maandag terug.’

Dokter Richards en ik wensten elkaar een goedemorgen en ik maakte aanstalten om op te staan. Ik had nog een hoop werk te doen. Toen ging ik weer zitten en dacht na. Twee voorvallen met giftige slangen. In dezelfde week. In hetzelfde dorp zelfs. Ik zuchtte en pakte de telefoon weer.

‘Roger,’ zei ik toen ik verbinding had. ‘Wat doe je morgenvroeg?’